

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

DATGANIAD YSGRIFENEDIG GAN LYWODRAETH CYMRU

TEITL	Rheoliadau'r Polisi Pysgodfeydd Cyffredin (Diwygio) 2021
DYDDIAD	22 Mehefin 2021
GAN	Lesley Griffiths AS, Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd

Mae'r offeryn hwn yn cael ei wneud o dan bwerau yn Neddf Pysgodfeydd 2020, a dyma'r tro cyntaf i unrhyw bwerau a roddwyd gan y Ddeddf honno gael eu harfer.

Mesurau technegol ar gyfer y Môr Celtaidd

Mae adran 36(1)(c) o Ddeddf Pysgodfeydd 2020 yn darparu y caiff yr Ysgrifennydd Gwladol a/neu Weinidogion Cymru, drwy reoliadau, wneud darpariaeth at ddibenion y diwydiant pysgota. Mae'r offeryn hwn yn cael ei wneud drwy arfer y pwerau hyn at ddibenion 'datblygu gweithgareddau pysgota masnachol'.

Mae'r offeryn hwn yn diddymu'r ddeddfwriaeth ganlynol:

- Erthygl 13 o Reoliad y Cyngor (UE) 2020/123 sy'n gosod ar gyfer 2020 y cyfleoedd ar gyfer pysgota am rai stociau pysgod a grwpiau o stociau pysgod, sy'n berthnasol yn nyfroedd yr Undeb ac, ar gyfer cychod pysgota'r Undeb, mewn rhai dyfroedd nad ydynt yn rhan o'r Undeb fel y mae'n berthnasol yng nghyfraith yr UE a ddargedwir.
- Erthyglau 2(8) a 9 o Reoliad Dirprwyedig y Comisiwn (EU) 2019/2239 sy'n pennu manylion y rhwymedigaeth lanio ar gyfer rhai pysgodfeydd gwely'r môr yn nyfroedd y Gogledd-orllewin ar gyfer y cyfnod 2020–2021, fel y mae'n berthnasol yng nghyfraith yr UE a ddargedwir.
- Rheoliad Gweithredu'r Comisiwn (UE) Rhif 737/2012 ar gyfer diogelu rhai stociau yn y Môr Celtaidd fel y mae'n berthnasol yng nghyfraith yr UE a ddargedwir.

Mesurau ar gyfer pysgodfeydd draenogod môr Ewropeaidd

Mae adrannau 36(1)(c) a 51(1) o Ddeddf Pysgodfeydd 2020 yn darparu, yn ôl-weithredol, y caiff yr Ysgrifennydd Gwladol wneud darpariaeth at ddibenion diwydiant pysgota, ac y caiff

rheoliadau a wneir o dan y pŵer hwnnw wneud darpariaeth ganlyniadol a darpariaeth wahanol at ddibenion neu feysydd gwahanol.

Mae'r darpariaethau sy'n ymwneud â'r mesurau ar gyfer pysgodfeydd draenogod môr Ewropeaidd yn diwygio'r deddfwriaeth ganlynol:

- Erthygl 10 o Reoliad y Cyngor (UE) 2020/123 sy'n gosod ar gyfer 2020 y cyfleoedd pysgota ar gyfer rhai stociau pysgod a grwpiau o stociau pysgod, sy'n berthnasol yn nyfroedd yr Undeb ac, ar gyfer cychod pysgota'r Undeb, mewn rhai dyfroedd nad dynt yn rhan o'r Undeb fel y mae'n berthnasol yng nghyfraith yr UE a ddargedwir.

Unrhyw effaith y gall yr OS ei chael ar gymhwysedd deddfwriaethol y Senedd a/neu ar gymhwysedd gweithredol Gweinidogion Cymru

Ni fydd yr OS hwn yn cael unrhyw effaith ar gymhwysedd deddfwriaethol y Senedd a/neu ar gymhwysedd gweithredol Gweinidogion Cymru.

Diben y diwygiadau

Mae'r deddfwriaeth a nodir uchod wedi bod ar waith yng nghyfraith y DU fel deddfwriaeth yr UE a ddargedwir ers 1 Ionawr 2021, ac mae'n ymwneud yn benodol â mesurau technegol ar gyfer y Môr Celtaidd.

Mae amcanion y Llywodraeth mewn perthynas â'r Môr Celtaidd yw gwella'r dewis yn y bysgodfa yn ei chyfanrwydd, galluogi'r stociau sydd dan fygythiad ac mewn cyflwr gwael (gan gynnwys penfreision) i adfer, a galluogi pysgodfa broffidiol a chynaliadwy i barhau wrth i stociau gwella.

Mae'r DU yn bwriadu cynyddu'r lefel gyffredinol o ddewis o ganlyniad i'r mesurau sy'n berthnasol i ardal y Môr Celtaidd yn nyfroedd Cymru a Lloegr. Yn benodol, mae'r DU yn bwriadu mireinio'r mesurau sy'n berthnasol i gychod treillrwyd estyllod a chychod rhwyd sân mor-waelod o fewn Parth Diogelu'r Môr Celtaidd, a rhoi mesurau ychwanegol ar waith sy'n benodol i bysgodfeydd treillrwyd estyllod a rhwyd sân môr-waelod yn ardal ehangach y Môr Celtaidd. Drwy'r broses hon bydd y DU hefyd yn rhoi sylw i'r gofynion sy'n gwrthdaro rhwng yr elfennau deddfwriaethol perthnasol.

Bydd y offeryn hwn yn dirymu'r deddfwriaeth berthnasol fel y nodir, gan alluogi cyflwyno mesurau ychwanegol ac wedi'u mireinio drwy amodau trwydded ar gyfer cychod domestig a chychod tramor. Bydd canllawiau'n cael eu datblygu i ddarparu gwybodaeth berthnasol ar gyfer y diwydiant am y mesurau.

O dan y Cytundeb Masnach a Chydweithredu rhwng y DU a'r UE, mae'n ofynnol i'r naill barti hysbysu'r llall am fesurau newydd y mae'n debygol y byddant yn effeithio ar gyhoch y parti arall, cyn i'r mesurau hynny gael eu rhoi ar waith, gan roi digon o amser i'r parti arall wneud sylwadau neu geisio eglurhad. Felly, mae'r DU yn hysbysu'r UE am y mesurau a fydd yn cael eu cyflwyno drwy amodau trwydded ar gyfer cychod domestig a chychod tramor, cyn gwneud y newidiadau hynny.

Mesurau ar gyfer pysgodfeydd draenogod môr Ewropeaidd

Mae'r mesurau sy'n berthnasol i bysgodfeydd draenogod y môr wedi bod ar waith yng nghyfraith y DU fel deddfwriaeth yr UE a ddargedwir ers 1 Ionawr 2021, a byddant yn cael eu diwygio gan yr offeryn hwn.

Mae pysgodfeydd draenogod y môr yn cael eu rheoli ar y cyd gan y DU a'r UE. Mae'r dull rheoli hwn, sydd wedi bod ar waith ers 2015, lle mae'r ddau barti wedi parhau i rannu'r cyfrifoldeb am reoli'r pysgodfeydd wedi lleihau'r pwysau ar y stociau i lefel gynaliadwy. Gan nad yw draenogod môr wedi cael eu rheoli fel rhywogaeth sy'n destun cwtâu, nid yw'r rhwymedigaeth lanio wedi cael ei gweithredu. Felly, amcanion y DU yw ailgydbwysu ymhellach y gymhareb bresennol rhwng gwaredu a glanio a nifer y pysgod sy'n marw o dan y mesurau pysgota masnachol sydd ar waith o dan derfynau glanio gosod ar gyfer cychod, i ffafrio glanio. Nod gwneud hyn yw lleihau nifer y pysgod sy'n cael eu gwastraffu, drwy roi hyblygrwydd ychwanegol yn nyfroedd Cymru a Lloegr i'r rhanddirymiad ar gyfer y terfyn glanio ar gyfer cychod mewn perthynas â sgil-ddalfeydd o ddraenogod môr mewn pysgodfeydd gan ddefnyddio treillrwydi gwely'r môr a rhwydi sân. Mae hyn yn cynnwys newid y cap ar faint o ddraenogod môr y gellir eu glanio'n gronnol o dan y 5% presennol o gyfanswm y rhywogaethau a gedwir ar y cwch, ac sy'n cael eu glanio fesul taith bysgota, o 520kg bob dau fis i 380kg y mis.

Mae'r mesurau hefyd yn cynnwys, gyda pherthnasedd penodol i Gymru, newid cwmpas y gwaharddiad cyffredinol ar bysgota am ddraenogod y môr fel nad yw'n berthnasol i sgil-ddalfeydd mewn nifer penodedig o rwydi drysu gosod a leolir ar y lan sy'n cael eu rheoleiddio yng Nghymru a Lloegr, ac nad ydynt yn cael eu gollwng o gwch. Bydd hyn yn adfer y gallu i werthu'r sgil-ddalfa hon yn hytrach na'i gwaredu, ac nid fydd hyn yn arwain at ragor o farwolaethau pysgod drwy bysgota am ddraenogod môr dros y lefel benodedig ar gyfer pysgota o'r lan a reoleiddir.

Er bod y DU yn parhau i rannu'r gwaith o reoli'r pysgodfeydd â'r UE ac yn cadw at derfynau dal y cytunwyd arnynt ar y cyd i reoli marwolaethau pysgod, mae bellach yn gallu arfer annibyniaeth reoleiddiol wrth wneud newidiadau achlysurol o'r mesurau a ddargedwir. Mae'r offeryn hwn yn gwneud diwygiadau mewn perthynas â'r mesurau sy'n berthnasol ym mharthau Cymru a Lloegr:

- Dileu'r gair 'unavoidable' lle mae'n ymddangos yn y rhanddirymiad mewn perthynas â sgil-ddalfeydd ar gyfer cychod sy'n defnyddio rhwydi drysu gosod (Erthygl 10, paragraff 2(d)). Mae hyn i roi eglurder ychwanegol ynghylch gorfodi'r terfyn blynyddol ar sgil-ddalfeydd ar gyfer cychod
- Ychwanegu amod ar gyfer rheoli capasiti pysgota cyffredinol (y frawddeg olaf o'r is-baragraff olaf yn Erthygl 10) yng nghyd-destun disodli cwch a throsglwyddo'r cymhwysedd ar gyfer y rhanddirymiad mewn perthynas â draenogod môr i'r cwch newydd, yng nghyd-destun cychod bach â chorff sengl yn y categori wyth metr neu lai. Mae hyn yn galluogi disodli cychod bach â chychod mwy newydd a diogel yn yr un categori maint.
- Gosodwyd yr OS gerbron Senedd y DU ar ddydd Iau 10 Mehefin 2021.
- Mae'r rheoliadau a'r Memorandwm Esboniadol sy'n amlinellu effaith y diwygiadau ar gael yma: <http://www.legislation.gov.uk/id/uksi/2021/698>

Pam rhoddwyd cydsyniad

Y rhesymau y rhoddwyd cydsyniad i Lywodraeth y DU wneud y cywiriadau mewn perthynas â Chymru ac ar ei rhan yw effeithlonrwydd, hwylustod ac oherwydd natur technegol y diwygiadau. Ar ôl ystyried y diwygiadau arfaethedig yn llawn ac yn ofalus, asesu'r cyfarwyddiadau polisi a dadansoddi'r drafftio o safbwynt cyfreithiol, ni welwyd unrhyw wahaniaeth o ran polisi.